

גיל מצווה - מעגלי זהות והתבגרות

יחידה מומלצת לכיתות ז'

"בת שנים עשרה שנה ויום אחד – נִדְרִיָּה קַיִמִין" (נידה ה, ו)

"בן שלוש עשרה למצוות" (אבות ה, כה)

מבוא למורה

נושא היחידה: גיל מצווה – מעגלי זהות והתבגרות

היחידה עוסקת בשנת המצווה, במעגלי הזהות של הנער והנערה, במשמעות שהמעגלים השונים נושאים לתהליך ההתבגרות ובדרך שבה הנער והנערה מגדירים עצמם ביחס אליהם.

מטרות היחידה: בחינת חשיבות מעגלי הזהות השונים של בני גיל מצווה כמרכיבים משמעותיים בתהליך ההתבגרות ובגיבוש הזהות האישית, העמקה במעגלי השייכות השונים ובהשפעתם על פיתוח הזהות האישית ועידוד התלמידים לנקיטת יוזמה חברתית-ערכית כביטוי משמעותי לשנת המצווה.

שיעור 1 - מי אני

שיעור 2 - שתלתם ניגונים

שיעור 3 - גיל מצווה – הצטרפות לקהילה

שיעור 3

פתיחה

חגיגת גיל המצווה מסמנת את כניסת הנער והנערה לגיל מצוות ואת הצטרפותם כבוגרים לקהילה. לכן, אירוע זה יכול לספק הזדמנות לעשייה חברתית למען הקהילה ולנקיטת יוזמות לביצוע במהלך שנת המצווה.

לפניכם קישור לסרטון המציג בחירה אישית לציון בת מצווה בעשייה חברתית.

סרטון " המתנה לבת המצווה – לשמח ילדים חולים "

גוף – מהלך

סיום

שאלות לדיון במליאה

- מה דעתכם על הבחירה של נועה ושל משפחתה בעשייה חברתית לציון בת המצווה? האם הייתם נוהגים בדרך דומה? מדוע?
- גיל מצוות הוא הגיל שבו נער ונערה מצטרפים רשמית כחברים בוגרים לקהילה. לדעתכם, כיצד בחירתה של נועה משפיעה על תהליך ההתבגרות שלה?

שיעור 3

לאחר שנחשפנו לסיפורה של נועה, שהחליטה לבחור בעשייה חברתית משמעותית לציון בת המצווה, נבחר יחד באמצעות [הכלי המקוון tricider](#) פרויקט גיל מצווה חברתי כיתתי ליישום לאורך שנת המצווה כולה.

- באמצעות [הכלי המקוון tricider](#), הציעו רעיונות לפרויקט **כיתתי אחד (קהילתי, עירוני או ארצי)**. למשל: איסוף וחלוקת מתנות חגיגות מצווה שאין בהן שימוש לילדים חולים, איסוף בגדים או מזון לנזקקים, בניית אתר לעסקים קטנים, מתן שיעורים פרטיים, העברת חוג, התנדבות לבייביסטר, עריכת קניות לקשישים דרך אפליקציה וכדומה.
- באמצעות הכלי המקוון, תתבצע הצבעה לבחירה בפרויקט מוביל. אפשר להשתמש [במחווה](#) המצורף.
- בכלי יש אפשרות לכתוב הערות, לשאול שאלות, להציע הצעות נוספות, להגיב להצעות ועוד. - [דוגמה לתוצר](#) שימוש בכלי זה.

פתיחה

גוף –
מהלך

סיום

שאלות לדיון

- איזו הרגשה מעוררת בכם ההתארגנות לקראת פרויקט חברתי? מה היא מעניקה לכם?
- אילו אתגרים עולים בתכנון פרויקט כזה?
- כיצד בכל זאת תגרמו לפרויקט להצליח?
- מה עשויה להיות תרומתו של פרויקט כזה לתהליך ההתבגרות של כל אחד ואחת מכם? ושל הקבוצה כולה?

הכינו תוכנית עבודה, התייחסו לפרמטרים אלו:

1. אוכלוסיית יעד – למי אנחנו רוצים לסייע
2. באיזו דרך נרצה לסייע
3. כיצד נגייס משאבים נדרשים
4. דרכי פעולה – כיצד ניישם את דרך הסיוע שבה בחרנו
5. חלוקת תפקידים – מי אחראי למה

9 days left

[change deadline](#)

הציעו רעיונות לעשייה חברתית למען אדם או אוכלוסייה הסובלת מבידוד בסביבתכם.

Share and Invite

Subscribe to updates

Ideas

Pros and cons

Votes

חונכות חברתית לילדים עם צרכים מיוחדים בבית הספר
by רותם

+ בואו נעשה סקר ונראה מה הם צרכים
by חנה

[Add argument](#)

1
Vote

חנה

יצירת לו"ז כיתתי לפעילות מחיקלית בבית הקשיש
by אבי

+ אפשר ליצור רשימה מי מנגן על מה
by רותם

[Add argument](#)

1
Vote

חנה

יצירת אתר כיתתי של משפחות בו אפשר להרשם לתורנות ארוחות ששי לחיילים בודדים
by hagit

+ אני יודע לבנות אתר
by מתן

+ ההורים שלי ממש יתלהבו. הם מחפשים הרבה זמן להתנדב
by דוד

[Add argument](#)

3
Vote

דוד
מתן
ענת

שיעור 3

כעת, נברר את המשמעות החברתית של הכניסה לגיל מצוות ושל ההצטרפות לקהילה.

קראו את הקטעים.

פתיחה

גוף –
מהלך

סיום

שאלות לדיון ולמחשבה

- מה הוסיפה קריאת הקטעים להבנה שלכם את משמעות הכניסה לגיל מצוות?
- באילו דרכים יכולה ההשתייכות לקהילה ולכלל לבוא לידי ביטוי?
- אילו תחושות מעוררת בכם ההצטרפות לקהילה?
- לדעתכם, אילו זכויות כרוכות בחברות בקהילה? אילו חובות כרוכות בכך?

"היחידים השייכים לקהילה משלימים אלו את אלו. בכל אדם יש משהו מיוחד במינו, נדיר, שאינו ידוע לאחרים; לכל יחיד יש משהו מיוחד לומר, צבע מיוחד להוסיף לקשת הצבעים הקהילתית. לפיכך, כאשר מצטרף האדם הבודד לקהילה, הוא מוסיף מימד חדש למודעות הקהילה. הוא תורם משהו, ששום אדם אחר לא יכול לתרום."
(הרב סולוביצ'יק, כתב העת "טראדישן", כרך 17, חוברת 2, עמודים 9-10)

בשבוע הראשון להיותי בארץ עמדתי ליד הכותל המערבי...

עמדתי במרחק של פסיעה מהכותל, מן האבנים, והרגשתי שאיני שייך. הרגשתי שהנני נטוע בהוויה אחרת. לא פסעתי צעד נוסף, אך מישוהו משך בשרוולי, ביקש שאצטרף למניין. חבשתי כובע, הצטרפתי למניין. אמרתי תפילת מנחה, והגעתי.

זהו דבר יהודי, היותר ייחודי שביהדות – להיות אחד במניין. לדעת כי התשעה זקוקים לעשירי, והאחד לתשעה. אפשר שזה הדבר המשמעותי ביותר שביהדות, ואין דבר יותר ייחודי ויהודי בתנועה זו בה חונכתי. תפילתי תמיד להיות אחד מכולם, שמילותיי הטובות תצטרפנה למלים שממלמל הציבור. גם הקרוב לתיבה, הוא העובר לפני התיבה – ולא יותר. אין משמעות לחיים אם הם לעצמם. רק בזיקתם אל ההוויה, אל המלים שבאו עדיך – ובאים מרחוק לקראתך, יש משמעות לעמידה.
א ח ד – אבל אחד בציבור.

(אבא קובנר, "אחד מן המניין", בתוך "על הגשר הצר - מסות בעל פה" בעריכת שלום לוריא, תל אביב, 1981 עמ' 121)

